

לימוד הושענא רבא

שלב א- חובה, מצווה, רשות, אסור

נחלק לכל שלוש-ארבע חניכות ארבעה שלטים: חובה, מצווה, רשות, אסור. נסביר לחניכות שעכשיו נקריא רשימת מעשים ובהיקרא כל מעשה על כל קבוצה להחליט איזה שלט להניף בהתאם לדעתה על טיב המעשה- האם יש חובה לעשותו, האם זו מצווה, האם מותר לעשותו, או האם המעשה אסור. רשימת המעשים:

- להתפלל
- להשתמש ללא רשות בכלי כתיבה של חברה המונח על השולחן בכיתה.
- ליטול לולב
- ללמוד פרשת שבוע
- לעזור לחברה בהכנת שיעורי הבית
- לקרוא הארי פוטר
- ללמוד אנגלית
- לעזור לחברה באמצע מבחן (לתת לה להעתיק...)
- לראות סרט בערוץ מאיר
- לשחק במחשב
- ללמוד הלכה יומית
- ללמוד שמירת הלשון
- לטייל בארץ
- ללכת לקולנוע
- ללמוד הלכות שבת
- לפטפט עם חברה

שלב ב- לימוד תורה עול או זכות?

נקריא את הסיפור הבא:
היא לא זכרה את מראה פניו של אביה. בטרם נולדה עזבה אביה והותירה לבדה. אך כשהייתה יושבת בביתה הנעים, קרני השמש שחדרו מבעד לוויילונות הבהירים מלטפות את פניה ועיניה סוקרות את התמונות צופנות הסוד שהחיו את הקירות - חשה בכל עומק נשמתה כי אביה עדיין עמה. אמה גלתה את אזניה, כי הבית וכל אשר בו, מהאב הוא. הוא בנה את הבית ויצר בו את פתחי האור שיצרו משחקי אור וצל נהדרים, הוא שם בבית את כל אשר בו מהשולחן ועד לכר הקטן שעליו הניחה את ראשה מדי ליל.

בקטנותה חפשה את מראה פניו באלבומים שעל האצטבה. דמויות רבות גלתה שם באלבומים, אך אביה נותר נסתר מעיניה. אכן אמה הראתה לה את מראה פניו עוד בקטנותה. כבר אז חשה שעניו של האב אומרות לה דבר מה ואין היא מצליחה לרדת לעומקו. משבגרה מעט התוודעה לחדר הספרים. ספרים אין ספור היו בו בחדר הקטן. מה מאוד השתוממה כשגלתה אמה את אזניה, כי הספרים, כולם, מאת האב הם. כבר אז נולדה בה התחושה הזו - חשה היא ברצון אדיר לקרוא ולדעת את כל כתבי אביה, אך יחד עם זאת תקפה אותה חלישות הדעת, כיצד תוכל לקרוא את

כולם?! לעיתים הייתה בוחרת באקראי ספר מאחד המדפים. הייתה בולעת בשקיקה את האותיות, על-אף שלא הבינה את המילים שיצרו. באותם זמנים, נדמה היה לה כי מריחה היא את ריחו של האב או שומעת את פעמוני קולו. פעם הזמינה חברה לביתה. בשקט לחשה על אוזנה את סיפורו של ביתה, את סיפורו של אביה. כשנדמה היה לה שנפתחו הלבבות, הזמינה אותה אל חדר הספרים. אין לתאר את כאב העלבון שחתך בה משהגיעו לאזנה מילות חברתה: הבה נלך מכאן, מחניק ומשעמם כאן בין הספרים המאובקים הללו. צער נורא אפף אותה כשהבינה שלא תוכל לגלות לאחר את סודם של הספרים.

נשאל את החניכות:

- מדוע הנערה שהקטע מתאר מתעניינת בספרים שבחדר הספרים?
- הסיפור על אודות הנערה שמעולם לא פגשה באביה הוא משל. מה הנמשל?

נפתח דיון:

- מהו לימוד התורה בשבילנו?
- מדוע חשוב לנו ללמוד תורה?
- אלו עניינים בתורה כדאי לנו ללמוד?
- האם נכון לומר: איננו חייבות בלימוד תורה ולכן איננו צריכות לעסוק בו?

שלב ג' מרוץ שליחים

נחלק את השבט לשתי קבוצות. כל קבוצה תעמוד בטור בתחילת מסלול ריצה. בקצה השני של מסלול הריצה נעמיד שולחן עם ערמת ספרים ושתי ערמות של כרטיסי שאלות (ערמה לכל קבוצה). בהינתן האות צריכה הנציגה הראשונה מכל טור לרוץ לשולחן, לבחור כרטיס עם שאלה מערמת הכרטיסים, אם התשובה אינה ידועה לה, עליה לחפש את התשובה באחד הספרים, לומר למדריכה את התשובה ולרוץ חזרה אל סוף הטור. משחזרה הנציגה הראשונה אל סוף הטור יוצאת לדרך הנציגה השנייה, וכך הלאה. מנצחת הקבוצה שענתה ראשונה על כל השאלות. כדי להקל על מציאת התשובות רשום בכל כרטיס היכן אפשר למצוא את התשובה לשאלה. את השאלות יש לחלק לשתיים, חצי מהשאלות לכל קבוצה. כדאי להביא כל ספר פעמיים.

סיכום

כמו במרוץ השליחים כך גם במציאות מוטלת עלינו שליחות של לימוד תורה. אומנם אין זו חובה כחיוב המוטל על הבנים. אך מכיוון שאנו ורוצות להדבק בהשם ולא רק לסמן וי על קיום מצוות או על הימנעות מעבירות אנו רוצות ללמוד תורה. כמובן יש עניינים שאנו מחויבות בידיעתם, למשל: הלכות הנוגעות לנו, עיקרי האמונה, סיפורי התורה. כל אחת מאתנו מקדישה זמן רב למעשים שמותר אמנם לעשותם אך אין בהם ערך רוחני: אנו לומדות מתמטיקה ואנגלית, אנו קוראות ספרים, אנו משחקות במחשב, אנו מפטפות עם חברות ועוד. מדוע שלא נפנה זמן גם ללימוד תורה שהוא לא רק רשות אלא מצווה!?

כשאנו אומרים על לימוד תורה: 'זה משעמם!' אנו מבטאים הרגשה של חוסר שייכות לקב"ה כמו החברה של הנערה במשל. מי שאינה מרגישה שהקב"ה הוא אביה שבשמייים אינה מתעניינת בתורה שכתב לנו. אז מה עושים אם קשה ללמוד? אם איננו "מתחברות"? צריך לחפש איזה חלק בתורה "מדבר אלי", מאיר את נשמתנו, משמח אותנו ללמוד. תורה? סיפורי הנביאים? מדרשי חז"ל? הלכה? אמונה? ספרים שנכתבו בדורנו? התורה מתאימה לנשמות ישראל ולכן כל אדם מישראל יכול למצוא בה את האות של נשמתו, את החלק שמעניין אותו ו"מדבר" אליו.

(יש גם עניין של עמל בתורה. לימוד התורה לא חייב להיות קליל ומהנה. התורה נקנית במאמץ. אך עניין זה שייך יותר בבנים שהתחייבו בלימוד תורה. בתור בנות כדאי וראוי שנבחר ללמוד את חלקי התורה היותר מתיישבים על לבנו).

ונקודה להמשך: כל אחת תרשום לעצמה על פתק (ביום חול) ספר מסוים שאותו תתחיל ללמוד, אפילו חמש דקות ביום.